

ԱՐԵՒԱԾԱԳԻ ՍՊԱՍՈՒՄԸ

Մենք ֆայլում ենք արդիականութեան սառը ասֆալտի վրայով, փնտռելով յանձնութեան կորցրած աւագահատիկները: Ճանապարհին լսում են յուսահատութեան ճիչեր՝ Աստուած մեռել է:

Ոչ, Նիցչէն չէր, որ առաջինը բացայայտեց այս մտածելակերպը: Կային ուրիշները, որոնք ապրեցին այն՝ խաչի մօտ: Եւ հաղորդակից դարձան մէկ այլ ճշմարտութեանը: Քրիստոս Յարեաւ ի Մեռելոց:

Հայ ժողովուրդի մանապարհը – խաչի մանապարհն է՝ յուսահատութիւնից դէպի յոյս, խաւարից դէպի լոյս, մահից դէպի անմահութիւն:

Խաչը մեր շնչառութիւնն է, մեզ գորացնող ոյժն ու լոյսն է, մեզ հանգստացնող յոյսն է: Մենք ազգ չենք, մենք Եկեղեցի ենք: Մենք սուրբ հոգւորակարանն ենք: Մեր անցեալը մեր արմատների պահպանն է: Ներկան՝ մեր արմատների գուրգուրուած ծիլն է: Ապագան՝ բացուած ծաղիկի բուրմունքն է: Որպէս զի այդ բուրմունքը ներշնչենք, պէտք է իմանանք ով ենք մենք, որտեղից ենք գալիս, եւ դէպի ուր ենք գնում:

Էշմիածին, Արարատ, Լուսաւորիչ, Գեղարդ, Գանձասար ... Այս բոլորը անուանք չեն, կենդանի իրականութիւններ եւ մարդիկ են: Դա մեր անցեալն է, որը մեզ փնտում է:

Հայաստանը փորձում է այս բոլոր հարցերի պատասխանը գտնել՝ ապրել: Ինչպէս Յիսուսը խաչի վրայ, մեր Հայրենիքը մերկ եւ անպաշտպան, վիրատուած եւ լքուած: Բայց նա ազատ է: Նա ինքն է ընտրել այս մանապարհը՝ միայնակ եւ փրկարար: Դէպի ուր կը տանի այն՝ չգիտեմ: Սակայն գիտեմ դէպի ում՝ դէպի նա, որ Արարատ լեռի գրկում մեզ կեանք պարգեւեց:

Հայաստանը Աւագ Շաբաթ է ապրում՝ Աւագ շաբթուայ Շաբաթ օրը: Օր, որի մասին ոչ մի խօսք չենք գտնում՝ Նոր Կտակարանի մէջ: Ուրբաթ ամէնը արդէն կատարուած էր: Յոյսը, լոյսը սպառուած էր, իսկ Յարութեան լուրը դեռ չէր հնչել այս երկրի վրայ: Ոչ ոք չգիտեր թէ ինչ է կատարուելու Կիրակի լոյս առաւօտը, եւ մինչ այդ առաւօտը դեռ մէկ երկար օր կար, լի անորոշութեամբ եւ վշտով:

Այս լուռ գաղտնիքն է ապրում այսօր Հայաստանը: Յոյսը եւ համբերութիւնը մեզ օգնական: Արեւածագը մօտ է:

ԳՈՀԱՐ ՅԱՐՈՒԹԻՒՆԵԱՆ

Փարիզ, 11 Յունիս 1995